

REMIGIUSZ POŚPIECH
Opole, UO

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UNIwersytetu OPOLSKIEGO W ROKU AKADEMICKIM 2006/2007

1. Zestawienie ogólne

Liczba katedr i zakładów	19
Liczba nauczycieli akademickich – ogółem	57
— w tym z tytułem naukowym profesora i stopniem dra hab.	24
Liczba studentów	856
Uzyskane awanse naukowe przez pracowników:	
— stanowisko profesora zwyczajnego	1
— stanowisko profesora nadzwyczajnego	1
— stopień doktora habilitowanego	2
Liczba publikacji zwartych	24
Liczba opublikowanych artykułów naukowych	128
Liczba wydawanych przez Wydział periodyków	5
Organizacja konferencji naukowych	10
— o zasięgu międzynarodowym	1
— z udziałem gości zagranicznych	5
— o zasięgu ogólnopolskim	1
— o zasięgu lokalnym	3

2. Kształcenie kadry i działalność dydaktyczna

W roku akademickim 2006/2007, trzynastym roku działalności Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, kontynuowano proces dydaktyczny na dwóch kierunkach magisterskich studiów stacjonarnych: teologii (ze specjalnością kapłań-

ską i katechetyczno-pastoralną) oraz nauk o rodzinie. Kontynuowane były również niestacjonarne studia na obydwu wymienionych wyżej kierunkach (z wyjątkiem teologii kapłańskiej, natomiast w zakresie teologii katechetyczno-pastoralnej zajęcia — poza Opolem — odbywały się także, na ostatnich dwóch rocznikach, w ośrodku dydaktycznym w Gliwicach). Podobnie jak w poprzednich latach, prowadzono również studia na Studium Doktoranckim, Podyplomowym Studium Rodziny, Podyplomowym Studium Proboszczowskim i Studium Muzyki Kościelnej.

W roku sprawozdawczym 2006/2007 pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Teologicznego UO zdobyli kolejne znaczące awanse naukowe:

- ks. prof. dr hab. Piotr Jaskóła uzyskał stanowisko profesora zwyczajnego (od 1 X 2007 r.),
- dr hab. Remigiusz Pośpiech uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego (od 1 X 2007),
- ks. dr Piotr Maniurka i ks. dr Erwin Mateja uzyskali stopień doktora habilitowanego.

Ponadto wszczęte zostały 3 postępowania o nadanie tytułu profesora (ks. prof. UO dr hab. Zygfryd Glaeser, prof. UO dr hab. Krystian Wojacek, ks. prof. UO dr hab. Kazimierz Wolsza) oraz 4 przewody habilitacyjne (ks. dr Marek Lis, ks. dr Andrzej Anderwald, ks. dr Marcin Worbs, ks. dr Jerzy Kostorz).

Na Wydziale Teologicznym przeprowadzono 5 przewodów habilitacyjnych (w tym dwóch, wymienionych wyżej, pracowników WT UO), 11 osób uzyskało stopień naukowy doktora nauk teologicznych, zaś 133 osoby — tytuł zawodowy magistra teologii.

Na podkreślenie zasługuje wszechstronna, naukowa aktywność pracowników Wydziału Teologicznego UO, przejawiająca się zarówno w postaci prowadzonych badań, których wynikiem są liczne publikacje, jak też w formie czynnego udziału w różnorodnych konferencjach naukowych w kraju i zagranicą. Dowodem uznania naukowego dorobku pracowników Wydziału, kompetencji i fachowości, jest również ich pozauczelniana działalność naukowo-organizacyjna, a przede wszystkim przynależność do różnorodnych, krajowych i zagranicznych, gremiów naukowych. Warto tu zaznaczyć, że aż 15 pracowników należy do znaczących naukowych stowarzyszeń międzynarodowych.

3. Działalność naukowo-badawcza

W roku sprawozdawczym pracownicy naukowcy Wydziału z jednej strony kontynuowali rozpoczęte w ubiegłych latach tematy badawcze, z drugiej zaś podejmowano nowe zagadnienia, aktualne dla współczesnego społeczeństwa początku XXI w., poddając je wszechstronnej analizie naukowej (np. problematyka etyczno-moralna, rodzinna, integracji europejskiej, itp.). W sumie realizowano 20 tematów badawczych (10 w ramach badań statutowych oraz 10 w ramach badań własnych), których

wyniki publikowane były na bieżąco, często we własnych publikacjach, w postaci monografii i prac zbiorowych, bądź też w formie artykułów zamieszczanych w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych. Warto tu podkreślić, iż wzorem lat ubiegłych wszystkie przyznane środki finansowe przeznaczone zostały na dofinansowanie druku pozycji zwartych, publikowanych w ramach aktywnej działalności Redakcji Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO (ogółem w 2006/2007 r. ukazało się 24 pozycji zwartych, w większości autorstwa pracowników Wydziału).

W ramach badań statutowych tematyka skupiona była wokół czterech głównych zagadnień, które stanowią kontynuację dotychczasowych badań (współczesne badania teologiczno-filozoficzne, problematyka ekumeniczna i integracji europejskiej, dzieje liturgii ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła na Śląsku, rodzina i problemy etyczno-moralne we współczesnym społeczeństwie początku XXI w.). Również tematyka badań własnych nawiązywała do wymienionych wyżej zagadnień, dotyczyła jednakże kwestii ujętych bardziej szczegółowo. Można tu wydzielić dwa główne wątki tematyczne: dzieje liturgii, muzyki i sztuki sakralnej ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła na Śląsku, oraz szeroko rozumiana problematyka wychowania religijnego.

W tym miejscu można również podkreślić wzrost aktywności pracowników Wydziału w składaniu wniosków o granty naukowe, które — co istotne — przynoszą już pierwsze wymierne efekty.

4. Działalność wydawnicza

Działalność wydawniczą Wydziału Teologicznego UO można określić jako aktywną i owocną. Stwierdzenie to dotyczy zarówno publikacji wydawanych przez Wydział, jak również dorobku wydawniczego poszczególnych pracowników naukowych.

W zakresie ogólnego dorobku wydawniczego pracownicy Wydziału Teologicznego UO opublikowali ponad 200 pozycji o charakterze naukowym (w tym 21 monografii i prac zbiorowych, 128 artykułów oraz 36 recenzji naukowych), co daje średnio na jednego pracownika prawie 4 publikacje.

Większość publikacji zwartych ukazała się w seriach redagowanych na Wydziale Teologicznym UO. Aktualnie w ramach prac Redakcji Wydawnictw WT UO redagowanych jest 8 serii wydawniczych: *Opolska Biblioteka Teologiczna*, *Ekumenizm i Integracja*, *Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku*, *Człowiek – Rodzina – Społeczeństwo*, *Colloquia Theologica*, *Sympozja*, *Podręczniki i Skrypty*, *Pomoce Duszpasterskie*. Warto ponadto podkreślić, że pracownicy Wydziału redagują aż 5 tytułów własnych czasopism, z czego — w rankingu ministerialnym — jeden znajduje się na tzw. liście „A” (półrocznik „Liturgia Sacra”), natomiast dwa kolejne na liście „B” (roczniki: „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” i „Studia Oecumenica”). Pozostałe czasopisma to: „Scriptura Sacra” (rocznik) oraz „Przegląd Piś-

miennictwa Teologicznego” (półrocznik). W sumie w omawianym okresie (dane za rok 2006) Redakcja Wydawnictw WT UO opublikowała 30 pozycji zwartych, których spis podany został na końcu niniejszego sprawozdania.

5. Konferencje naukowe i wykłady otwarte

Ważnym nurtem działalności naukowej pracowników Wydziału Teologicznego UO jest również organizacja konferencji i sympozjów naukowych, a także liczny udział w tego rodzaju wydarzeniach organizowanych przez inne, krajowe i zagraniczne, ośrodki naukowe. W 2006 r. pracownicy Wydziału zorganizowali 10 konferencji naukowych i sympozjów, z czego jedną międzynarodową i pięć z udziałem gości zagranicznych, w których wzięło udział w sumie ponad 1000 uczestników. Spośród nich na szczególne wyróżnienie zasługują:

- 1) interdyscyplinarna konferencja naukowa *Johannes Nucius OCist — opat klasztoru cystersów w Jemielnicy. Życie i twórczość w kontekście epoki*, którą zorganizowano — wraz z gminą Jemielnica — 11 października 2006 r. w Kamieniu Śląskim. Obrady poświęcone były działalności żyjącego na przełomie XVI i XVII w. muzyka i kompozytora, długoletniego opata klasztoru cysterskiego w Jemielnicy. Konferencja ta, w której wzięli udział także naukowcy z kilku ośrodków niemieckich, była częścią obchodów Roku Johanna Nuciusa w Gminie Jemielnica;
- 2) międzynarodowe sympozjum naukowe *Chrystus światłem ekumenii. W drodze na Trzecie Europejskie Zgromadzenie Ekumeniczne w Sibiui*, zorganizowane w dniach 14–15 listopada 2006 r. przez Instytut Ekumenizmu i Badań nad Integracją Wydziału Teologicznego UO. Obok przedstawicieli najważniejszych ośrodków naukowych z Polski, wzięło w nim udział czterech wykładowców zagranicznych z Czech, Niemiec i Rosji.

Mając na uwadze popularyzację wiedzy naukowej w lokalnym społeczeństwie, należy wskazać również na tradycyjne już, doroczne wykłady otwarte dla mieszkańców Opola (temat: *Wokół osoby i myśli Benedykta XVI*) i Gliwic (temat: *Dziedzictwo Soboru Watykańskiego II*). Ogólnie możemy zaznaczyć, iż tematyka konferencji i wykładów w pełni odzwierciedla wymienione wyżej tematy badań statutowych i własnych.

Dowodem aktywności naukowej pracowników Wydziału Teologicznego UO jest także ich udział w różnego rodzaju konferencjach i sympozjach organizowanych w innych naukowych ośrodkach w kraju i zagranicą. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż prawie wszyscy pracownicy wzięli udział w krajowych konferencjach naukowych i najczęściej był to udział czynny, czyli z wygłoszonym referatem bądź komunikatem. Godny podkreślenia jest także udział pracowników naszego Wydziału w zagranicznych konferencjach naukowych. W roku sprawozdawczym 26 pracowników Wydziału Teologicznego UO uczestniczyło w 27 konferencjach

naukowych w następujących krajach: Austria, Belgia, Czechy, Francja, Holandia, Niemcy, Słowacja, Ukraina i Włochy. Warto w tym miejscu dodać, że w zdecydowanej większości przypadków także był to udział czynny. W sumie pracownicy Wydziału wygłosili 110 referatów, 4 komunikaty i 4 wystąpienia w dyskusji panelowej, z czego 15 na konferencjach o zasięgu międzynarodowym.

6. Współpraca z zagranicą

Prowadzona przez Wydział Teologiczny UO w 2006/2007 r. współpraca z partnerami zagranicznymi realizowana była zarówno na płaszczyźnie naukowej (np. w formie konferencji naukowych), jak i dydaktycznej (np. w postaci kształcenia czy wymiany studentów). Kontynuowane były również dotychczasowe kontakty kierowników poszczególnych katedr z różnymi ośrodkami uniwersyteckimi, bądź też bezpośrednio z poszczególnymi naukowcami. W wyniku tej współpracy Wydział Teologiczny gościł w 2006 r. 10 naukowców z uniwersytetów, instytutów i innych ośrodków naukowych z 4 różnych państw: Austrii (2), Czech (2), Niemiec (5) i Słowacji (1).

Wydział Teologiczny UO prowadził również oficjalną współpracę bilateralną (z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu w Trnawie na Słowacji) i wielostronną, w ramach programu międzynarodowego: *Chemins de réconciliation en Europe (Drogi pojednania w Europie: 25–28.07.2006, La Salette — Francja)*. Należy podkreślić, iż kontakty z uczelnią słowacką realizowane są w ramach wspólnego projektu międzynarodowego „Sokrates” („Erasmus”) i połączone są każdorazowo z wymianą studentów.

Kontynuowana była także rozpoczęta w 1997 r. oficjalna współpraca z Wydziałami Teologicznymi uniwersyteckich uczelni niemieckich: w Bambergu, Monastyrze i Moguncji, a także czeskich: w Ołomuńcu i Pradze.

W roku akademickim 2006/2007 na Wydziale Teologicznym kształciło się trzech studentów z zagranicy na studiach magisterskich oraz dziesięciu na studiach doktoranckich (5 z Ukrainy, 4 z Czech, 2 z Białorusi, 1 z Litwy i 1 z Niemiec).

* * *

W oparciu o przedstawione wyżej sprawozdanie można stwierdzić, iż w roku sprawozdawczym 2006/2007 Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego w pełni zrealizował założone wcześniej plany w zakresie działalności naukowo-badawczej i uznać ją za owocną. Utrzymany został poziom ostatnich lat w zakresie punktowej oceny parametrycznej według standardów KBN (w 2006 r. średnio ponad 18,57 pkt. na jednego pracownika). Można zatem stwierdzić, że omawiana jednostka właściwie realizuje swoje obowiązki statutowe, zarówno dydaktyczne, jak i naukowe. Przede wszystkim jednak należy podkreślić, że w wyniku nowej oceny parametrycznej jednostek naukowych z dnia 28 sierpnia 2006 r. Wydział Teologiczny UO utrzymał najwyższą — I kategorię.

7. Publikacje Redakcji Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO w 2006 r.

7.1. Czasopisma

1. „Liturgia Sacra. Liturgia – Musica – Ars”, półrocznik, red. H.J. SOBECZKO, 12 (2006), nr 1 (27), ss. 210. ISSN 1234-4214.
2. „Liturgia Sacra. Liturgia – Musica – Ars”, półrocznik, red. H.J. SOBECZKO, 12 (2006), nr 2 (28), ss. 276. ISSN 1234-4214.
3. „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego”, półrocznik, red. N. WIDOK, 12 (2006), nr 1 (23), ss. 100. ISSN 1425-7998.
4. „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego”, półrocznik, red. N. WIDOK, 12 (2006), nr 2 (24), ss. 110. ISSN 1425-7998.
5. „Scriptura Sacra. Studia Biblijne”, rocznik, red. B. POŁOK, 10 (2006), ss. 254. ISSN 1428-7218.
6. „Studia Oecumenica”, rocznik, red. P. JASKÓŁA, 6 (2006), ss. 279. ISSN 1643-2762.
7. „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego”, rocznik, red. T. DOLA, 26 (2006), ss. 408. ISBN 83-60244-18-9.

7.2. Seria: Opolska Biblioteka Teologiczna

8. MANIURKA Piotr Paweł, *Słowo i obraz. Teologiczno-ikonograficzna analiza ilustrowanego poematu maryjnego „Driu liet von de maget” (XII w.)*, Opole 2006, ss. 234 (nr 83).
9. SKRZYPCZYK Alfred, *Idea świątyni w pismach qumrańskich*, Opole 2006, ss. 232 (nr 84).
10. MATEJA Erwin, *Śląski kalendarz liturgiczny świętych. Geneza i rozwój do czasu reformy papieża Piusa X*, Opole 2006, ss. 234 (nr 85).
11. SCHOCKENHOFF Eberhard, *Jaką pewność daje nam sumienie? Orientacja etyczna*, tł. A. Marcol, Opole 2006, ss. 219 (nr 86).
12. CZERSKI Janusz M., *Pierwszy list św. Pawła do Koryntian*, t. I, Opole 2006, ss. 248 (nr 87).
13. NABZDYK Zygmunt, *Modlitwa błagalna jako kształt wiary chrześcijańskiej*, Opole 2006, ss. 120 (nr 88).
14. POŹNIAK Grzegorz, *Schola liturgiczna. Studium teologiczno-muzyczne na przykładzie diecezji opolskiej*, Opole 2006, ss. 294 (nr 89).
15. MARCOL Alojzy, *W kręgu wartości chrześcijańskich*, Opole 2006, ss. 719 (nr 90).
16. CHAŁUPNIAK Radosław, KOCHEL Jan, KOSTORZ Jerzy (red.), *Katecheza parafialna — reaktywacja. Duszpasterstwo katechetyczne w parafii*, Opole 2006, ss. 251 (nr 91).

7.3. Seria: Sympozja

17. GLOMBIK Konrad (red.), *Wokół osoby i myśli Benedykta XVI*, Opole 2006, ss. 155 (nr 63).
18. DZIERŻANOWSKI Jerzy, LANDWÓJTOWICZ Paweł (red.), *Profilaktyczny wymiar duszpasterskiej troski Kościoła*, Opole 2006, ss. 83 (nr 64).
19. WOLSZA Kazimierz (red.), *Ku syntezie wiary i kultury*, Opole 2006, ss. 173 (nr 65).
20. KROK Dariusz, PAWIŃSKI Sławomir (red.), *Język przekazu religijnego. Perspektywa psychologii i homiletyki*, Opole 2006, ss. 127 (nr 66).
21. GRZYWOCZ Krzysztof (red.), *Duchowość i modlitwa*, Opole 2006, ss. 107 (nr 67).

7.4. Seria: Ekumenizm i Integracja

22. SCHOTTEK Andreas, *Ujęcie ruchu ekumenicznego w pismach Alojzego Kleina*, Opole 2006, ss. 199 (nr 13).
23. PORADA Rajmund (red.), *Chrystus światłem ekumenii. W drodze na Trzecie Europejskie Zgromadzenie Ekumeniczne w Sibiu*, Opole 2006, ss. 160 (nr 14).

7.5. Seria: Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku

24. KLINGER Waldemar, *Z dziejów parafii Olesno*, Opole 2006, ss. 400 (nr 35).
25. JOSZKO Bernard, *Parafia Biskupice koło Olesna. Z dziejów kultury i życia religijnego*, Opole 2006, ss. 552 (nr 36).
26. DOLA Kazimierz, *Maria Franciszka Werner (1817–1885). Współzałożycielka i druga przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety (CSsE)*, Opole 2006, ss. 172 (nr 37).
27. NIESZWIEC Rudolf, *Kapituła kolegiacka w Opolu w okresie rządów Habsburgów*, Opole 2006, ss. 466 (nr 38).
28. WOLNIK Franciszek, *Służba Boża w rudzkim opactwie cystersów*, Opole 2006, ss. 184 (nr 39).

7.6. Seria: Colloquia Theologica

29. BOKWA Ignacy, JASKÓŁA Piotr, LINK-WIECZOREK Ulrike (red.), *Nie podzieleni i nie zjednoczeni – Nicht getrennt und nicht geeint*, Opole 2006, ss. 371 (nr 7).

7.7. Inne publikacje zwarte

30. *Informator na rok akademicki 2006/2007*, opr. P. JASKÓŁA, D. KLEJNOWSKI-RÓŻYCKI, Opole 2006, ss. 247.